

ובמצות ספירת הימים אינו תלוי בקרבן וכו'. נמצא דמצות ספירת ימים מדאורייתא גם

RABBI CHAIM DOV-BER GULEVSKY

301 AVENUE F

BROOKLYN, N. Y. 11218

הרב חיים דובער גולבסקי

באאמו"ר הגה"ח הק' משה ראובן זצוק"ל הי"ד

מח"ס ממקור ישראל, מבריסק דליטא

בזמן הזה, אבל מצות ספירת השבועות בזמן הזה דליכא עומר זה זכר למקדש. ולכן איננו סופרים ממש היום שבוע אחד בעומר, רק אומרים שהם וכו', שזה אינו ספירה ממש. והמעין היטב ברבינו ירוחם כתוב אחרת ממה שכתב בבית הלוי. אבל חידושו של בעל בית הלוי, אחרי שאנחנו אשכנזים מברכינן אמנהגא כחצי הלל, ולשיטת אדונינו הגרא גם על המגילות רות שיר השירים וכו'. לכן אחרי שהרבה ראשונים סוברים שמעיקר הדין אין מברכים על שבועות ואין צריכים להזכיר שבועות, וכן המנהג שהיו מוניין ~~בסוף שבועות~~ שבועות רק בסוף השבוע. ואחרי שאנחנו מוניין ממנהגא כל הימים את השבועות מיום השביעי והלאה. לכן מברכינן אמנהגא זה. נמצא ביסוד ובשורש הדברים, שרבינו האי גאון ובעל בית הלוי אמרו הלכה אחת, אבל משני טעמים. כי גלוי וידוע לפני יודעי דת ודין, שהגאונים בבבל בפירוש לא סברו כהאשכנזים עם "מברכינן אמנהגא" שלהם. ועיין בבעל המאור ובחידושי הרן בסוף פסחים, וכן היה המנהג בהרבה מקומות באשכנז כרבינו אפרים ברבי יצחק מרעגינשבורג ~~שאצא~~ שהראב"ה ובעל אור זרוע והיראים מביאים בשמו שלא לברך ביום השמיני עד סוף השבועות, ולא להזכיר שבוע אחד ויום אחד וכו'. אולם ממנהגא שלנו כן להזכיר שבועות מיום השמיני והלאה. ובאמת קשים דבריו של בעל בית הלוי, הלוא דברי רבינו ירוחם שהן שתי מצוות לאו כהלכתא. והעיקר כהרמבם והגרא, הרמבם שכל זה ואפילו שבועות בכל זמן מדאורייתא. ולשיטת הגרא ורוב הראשונים או שניהם מדאורייתא או שניהם מדרבנן. ובאמת לפי הראשונים הנ"ל החולקים על הרמבם וסייעתו, בזמן המקדש היו מברכים שתי ברכות אחת על הימים ואחת על השבועות, והיו מברכים היום שבוע אחד בעומר וכו'.

ג') מצאתי באליהו רבה בסימן תפ"ט אות ד' וי"ד, שבסוף השבועות כגון י"ד וכ"א וכו', במקרה שספר את הימים ושכח למנות את השבועות, שחוזר ומברך. אבל ביום השמיני והתשיעי וכו', סומכין על רבינו אפרים הנ"ל ובעל המאור, שאין צריכים להזכיר בימים האלו את השבועות. לכן אינו חוזר ומברך בברכה. ולענ"ד נראה שהפירוש בדברי בעל בית הלוי, לא כמו שביאר מעכ"ר הרמה. רק יש לנו שני דברים שמצריכין ברכה, הימים והשבועות. (ולו שזה רק ממנהגא.) ובמקרה ששכח יום אחד הוא יכול לחזור ולברך מדין השבוע בשבוע אחרת. אותו הדבר אם שכח למנות שהם שני שבועות ביום י"ד, פשוט שמברך מדין הימים. לפיכך אם שכח יום אחד ואחרי כן בשבוע הבא שכח גם שבוע, אינו מברך. ולפי זה גם השבועות יכולים לתקן בימים, וכן להפוך שזה דינו של בעל בית הלוי, ודוק היטב ד') בטעם המצוה שביאר כל כך יפה מעכ"ה והביא דברי הזוהר והעיקר רעיא מיהימנא בפרשת אמור. רציתי רק להוסיף שבעל החינוך מביא שספירת העומר שהיו מוניין בציפיות גדולות ובכליון עינים להראות בנפשינו החפץ הגדול אל היום הנכבד, כי כל ישעינו וכל חפצינו להגיע לעת מתן תורה וכו'. מצד השני בעל המאור מביא שספירת העומר זה זכר למקדש, ואין בו זכר לשום הנאה, אלא לעגמת נפש לחורבן בית מאוויינו ותפארתינו. והפלא הגדול הרן בסוף פסחים, שקודם מביא את ההגדה בשעה שאמר להם משה תעבדון את האלוקים וכו'. אמרו לו בני ישראל משה אימתי עבודה זו. אמר להם לסוף חמישים יום. והיו מוניין כל

והראב"ד משיב בקצור נמרץ : וספירת העומר לא בעיא זמן, ולא כל מצוה שאין בה שמחה לגוף, אלו תורף כל דברי התשובה. וקשה לומר שעל זה נתכוון הרשב"א, כי אינו מביא חלק האחרון שזה תוגה וצער ועגמת נפש. ועוד קשה שזה נוגד לגמרי להשגות הראב"ד על הרב חיים דובער גולבסקי בעל המאור בסוף פסחים, ודו"ק.

301 AVENUE F

BROOKLYN, N. Y. 11218

באמור"ר הגה"ח הק' משה ראובן זצוק"ל הי"ד

מח"ס ממקור ישראל, מבריסק דליטא

אחד ואחד לעצמו. פירוש מתי יבוא יום הגדול של מתן תורה, וזה כעין מה שכתוב בחינוך. והמדרש הזה מסיים מכאן קבעו חכמים לספירת העומר. והרן מפרש כלומר בזמן הזה שאין אנו מביאים קרבן ולא עומר, אלא מחשבין א חמישים יום לשמחת התורה כמו שמנו ישראל באותו הזמן. ושם מיד בנשימה אחת הרן מביא לשון בעל במאור, ובזה מסיים חידושי הרן על הריף בפסחים, שנשילת לולב באה לשמחה וכן תקיעת שופר וכו'. אבל ספירת העומר זה צער ותוגה ועגמת נפש על בית תפארתינו וכו'. וקשה שהרן לא ראה בזה שום מחלוקת בדבר.

בספר הנדפס בשם חידושי הרשב"א על מנחות (שזה ברור שאין זה מהרשב"א רק מאיזה חכם קדמון צרפתי, ואפשר שהיה אחרי האבודרהם) ובהאבודרהם מביאים את המדרש משל אצלם לפחד שהיה חבוש בבית האסורים וכו', והיה מונה והולך עד בוא הזמן. כך ישראל בצאתם ממצרים מנו למתן תורה וכו', וזהו דומה לדברי בעל החינוך וההגדה שמביא הרן. אולם מה שאמרו בתוספות שאומרים שיבנה בית המקדש עד וכשנים קדמוניות, או למנהג שאנו נוהגים לומר הרחמן וכו'. משמע שמנהגן של ישראל שזה זכר לחורבן מעין זכרון של תוגה וצער וכו'. וכן כתוב בתשובות הרשב"א סימן קכ"ו, למה אין אומרים שהחינוך. והרשב"א מביא כבר נשאלה שאלה זו לראשונים וכו'. וכתוב עליה בספר בתשובת השאלה, והרשב"א ממש מעתיק מילה במילה דברי בעל המאור הנ"ל. ואפשר שגם דברי בעל המאור, היתה חשבה מאחד מקודמיו, וצ"ע. אבל הרשב"א כפי הנראה מסכים שעיקר ספירת העומר זה עגמת נפש לחורבן בית המקדש. ומה שמעכת"ה שליט"א הזכיר שהרשב"א בתשובה סובר שומע כעונה בספירת העומר. כפי הנראה בסימן קכ"ו, עיקר הפירוש דלא כבעל מגן אברהם, רק כבעל שבות וחוק יעקב. הרשב"א השיב על הברכה ולא על להוציא את מצות הספירה, ודו"ק.

ה) אמרו חז"ל הקדושים שלא יהיו אביו ואמו עצבים וכל וכו'. לפני שהתחילו את ההכנות לחוג כל אחד בשטחו את חג המאה של הישיבה. מסרתי להרב צ. שעכסער נ"י מאמר בענין נידה. והוא הגיה חלק הארי מזה. אחרי כן הרב חרלאפ (בשם ועדה מיוחדת ...) החליטו שאני אינני שייך לישיבה. וכך לא הדפיסו דברי לא בספר הזכרון על שם דר. בעלקין, וכן בחגיגת יובל המאה. .. וזה מעין מה שאמר ברוך בן נריה " יגעתי באנחתי ומנוחה לא מצאתי ". ברצוני להדפיס מאמר בענין נידה בעצמי, ואני צריך לראות את כת"ר בקרוב.

ממני הדורש שלומי וטובתו כל הימים כערכו וכמעשיו וכנפשו וכנפש החיים דובער גולבסקי נ.ב. סימתי את המכתב בב' ניסן, יומא דהילולא של מרן שלום דובער מליובאוויץ נ"ע.

בעל ההילולא הסביר על פי חסידות, שהמונח נשיא, זה מלשון איש רם ונשא שהוא מרומם על העם. אבל זה גם כן בא בעיקר שנשיא מלשון הוא נושא את העם ומוסר את נפשו על העם. והסביר שאברהם אבינו כל עמי הארץ ידעו שהוא נשיא אלוקים, פירוש הוא מרכבה אשכנזי ואתר דשכינתא שריא ביה וכו'. וחמור אבי שכם ההוי נקרא נשיא הארץ, מאתר דשכינתא לא שריא ביה, וזה נקרא בזוהר ויקרא ארץ ציה בלי מים, ודוק. גם הסביר שבחנוכת הבית כתוב נשיא לבני וכו'. פירוש הם היו נושאים את השבט בכל לבט ובכל נפשם ובכל מאודם, ויהי"ר שבשנת העשור לנשיאתו, שימשין להיות נשיא ונושא רעיא מהימנא של מרביצי תורה במוסדינו, והארון יהיה נושא את נושאיו ואת נשיאו, אמר! הנ"ל.